

Aftale om budget 2024-25

Kommunens økonomi kommer atter i balance

Et bredt flertal bestående af Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Konservative, Radikale Venstre, Danmarksdemokraterne og Tårnby Listen har indgået en toårig budgetaftale, som genskaber den økonomiske balance i kommunen – og det er gjort på en måde, hvor kernevelfærden fastholdes.

Det er utrolig positivt, at vi evner at stå sammen om svære beslutninger, når dette er påkrævet. Vi har med aftalen skabt ro om den økonomiske situation og sikret en bæredygtig udvikling i vores kommune – til gavn for borgerne.

Siden 2018 har det været en bevidst politisk strategi at nedbringe kassebeholdningen og bruge pengene til at løfte den borgernære velfærd. Vi har holdt skatten i ro i denne turbulente periode, som har været præget af covid-19 krisen og inflationskrisen i kølvandet på krigen i Ukraine. Dermed har vi holdt hånden under borgernes privatøkonomi i en særdeles vanskelig økonomisk periode.

Nu er konjunkturudviklingen vendt og væksten stiger i landet såvel som i Tårnby Kommune. Det er glædeligt, at borgerne har udsigt til en forbedret privatøkonomi, men desværre er kommunerne under kolosalt økonomisk pres – og vi er ingen undtagelse.

Presset kommer fra en stigende ældrebefolkning og stadig flere børn og unge, som mistrives og dør med psykiske problemer. Udgifterne til det specialiserede socialområde stiger år for år.

Vores udfordring er, at vi med landets laveste kommuneskat ikke fortsat kan finansiere de stigende udgifter til fx ældre og børn og unge, der mistrives.

Derfor har parterne indgået en aftale, som genskaber den økonomiske balance, men samtidig sikrer et fortsat højt serviceniveau for borgerne og et markant løft af det specialiserede socialområde.

Hovedelementerne i aftalen er følgende:

1. Omprioritering indenfor servicerammen for at styrke børn og unges trivsel
2. Flere kommer i job – indsatsen virker
3. Et anlægsbudget med plads til investering
4. Skatten hæves med et procentpoint fra 2024
5. Nye initiativer

Parterne er enige om, at der med ovenstående er skabt økonomisk balance med en fortsat høj velfærd.

Parterne ønsker, at såkaldte DUT-sager (Det udvidede totalbalanceprincip), der kan medføre mer- eller mindredgifter for kommunen fremover forelægges særskilt for økonomiudvalget.

1. Omprioritering indenfor servicerammen for at styrke børn og unges trivsel

Parterne bag budgetaftalen er enige om at sætte et niveau for serviceudgifterne i 2024 på 2.342 mio. kr. og 2.434 mio. kr. i 2025. Niveauet i 2024 er stort set identisk med det maksimalt tilladte beløb i økonomiaftalen. Imidlertid er parterne enige om at lave en nødvendig omprioritering, hvor udgifterne reduceres med 56 mio. kr., mens udgifterne en række andre områder hæves med 32 mio. kr. Denne omprioritering sikrer, at der fx tilføres ekstra midler til børn og unge, som mistrives.

Det sker bl.a. ved reduktioner i administrationen, på rengøringsområdet og på kultur- og fritidsområdet. Opgørelser viser, at kommunens udgifter til administration er steget markant siden 2017. Ligeledes viser undersøgelser besparelspotentialer på rengøringsområdet. Endelig er kultur- og fritidsområdet et område, hvor kommunen bruger væsentlig mere end sammenlignelige kommuner, hvorfor der her foretages en række reduktioner i åbningstid og af bemanning.

Nedenfor er nævnt de lidt større tiltag på de enkelte serviceområder, mens der i bilaget findes en detaljeret oversigt over samtlige tiltag i aftalen.

Børne- og skoleområdet – justering af takster, nyt opholdssted og bidrag til efterskoler mv.

Opgørelser fra Danmarks Statistik viser, at kommunens SFO-takster er 27% lavere og vores klub-takster på niveau til andre kommuners hovedstadsområdet. Derfor finder parterne det forsvarligt at hæve taksterne med hhv. 100 kr. og 50 kr. pr måned. Endvidere er parterne enige om at etablere eget opholdssted til børn og unge med behov for pædagogisk tilsyn og derved reducere købsudgifterne til eksterne foranstaltninger.

Endelig tilføres skoleområdet 6 mio. kr. fra 2024 til dækning af udgifterne til det stigende antal børn- og unge, som vælger at gå på efterskole eller i privatskole.

Kultur- og fritidsområdet – reduceret åbningstid og bemanning

På kultur- og fritidsområdet er parterne enige om at gennemføre en række reduktioner i bemanning og åbningstid på biblioteker. Samlet set er der tale om en årlig besparelse på 3,8 mio. kr. på kultur- og fritidsområdet, hvorfor kommunens udgiftsniveau på området fremover skønnes at ligge ca. 15% højere end sammenlignelige kommuner.

Ældreområdet – færre midlertidige pladser og mere målrettet specialindsats

Der er enighed om, at antallet af midlertidige døgnpladser på Rehabiliteringscenter Tårnby kan nedbringes med 12 idet behovet i højere grad kan dækkes af dagbehandling. Desuden er parterne enige om, at flere borgere gennem en tidligere og mere målrettet indsats kan udsluses til egen bolig og udgifterne derved reduceres.

Teknik- og miljøområdet – effektivisering af rengøring

En analyse viser, at Tårnby kommune bruger flere penge til rengøring end andre kommuner pba. kvalitetsstandarder, personaleforbrug og anvendte teknologi.

Derfor er parterne enige om, at der med fuld effekt i 2026 kan realiseres en besparelse på 17 mio. kr.

Specialområdet – yderligere 40 mio. kr. til børn og unge som mistrives

Trods de gode anbefalinger fra ekspertudvalget på socialområdet ("Tranæs-udvalget") stiger udgifterne og kommunerne mangler værktøjer til at begrænse den øgede efterspørgsel. Fra 2021-22 steg udgifterne på området med 1,7 mia. kr. for kommunerne samlet, og 9 ud af 10 kommuner overskred deres budget i 2022.

Presset mærkes også her i Tårnby, så derfor blev der med sidste års budgetaftale afsat ekstra 45 mio. kr. i perioden 2024-27. Imidlertid er det parternes vurdering, at dette markante løft ikke vil dække det stigende behov fra børn og unge, som mistrives. Der er med andre ord brug for yderligere midler.

Derfor afsætter parterne med aftalen yderligere 40 mio. kr. i perioden 2024-27. Dette sker for at sikre en tidlig og fagligt velfunderet indsats overfor de børn og unge med handicap, psykiske lidelser og tiltagende dårlig mental trivsel.

Administration – besparelse fra staten

Frem mod 2030 har regeringen pålagt kommuner og regioner at der skal spares 3,0 mia. kr. på central administration. I 2024 er besparelseskrauet for kommunerne på 700 mio. kr., hvilket svarer til 5,1 mio. kr. for Tårnby Kommune. Dette er parterne enige om at indarbejde i budgettet for 2024 samtidig med en yderligere reduktion på 2,8 mio. kr. fra stillingsophør fra en række ledere.

Parterne er ligeledes enige om fremover at indarbejde yderligere administrationsbesparelser svarende til kommunens bloktilskudsandel i takt med at disse udmeldes fra staten.

Direktionen fremlægger et forslag til udmøntning, som behandles i økonomiudvalget.

Endvidere gennemføres en analyse om den nye centerstruktur lever op til forventning til omfang og udgiftsniveau.

2. Flere kommer i job – indsatsen virker

Med sidste års budgetaftale blev besluttet en forstærket indsats for at få ledige i job og at det "efterslæb" på 39 mio. kr. der var ift. Beskæftigelsesministeriets benchmark skulle indhentes i 2026. For at få ledige i job er såvel menneskeligt som økonomisk set en gevinst.

Både vores egen indsats og konjunkturudviklingen har aktuelt bragt vores ledighedsprocent ned på 2,1%.

Det er glædeligt og vi er da også kravet op på en placering som nr. 95 på ministeriets seneste benchmarking. Når man sammenligner det faktiske antal ledige med det man kunne forvente ud fra vores strukturelle vilkår, så har vi stadig for mange ledige, svarende til 23 mio. kr.

Derfor er parterne enige om, at den forstærkede indsats skal fortsætte, og vil have et nøje fokus på udviklingen og på om målet som planlagt realiseres i 2026.

Desværre ses en generel stigning i antallet af borgere på førtids- og seniorpension, som bekymrer parterne.

3. Et anlægsbudget med plads til investering

Parterne er enige om, at der i gennemsnit hvert år i perioden 2024-27 afsættes 133 mio. kr. til bruttoanlæg. I 2024 er bruttoanlægsudgifterne på 133 mio. kr., hvoraf 4 mio. kr. er udenfor anlægsrammen. Dermed svarer niveauet for bruttoanlæg i 2024 til det maksimalt tilladte ifølge økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Det er et højt men nødvendigt anlægsniveau for at sikre nødvendige vedligehold af vores eksisterende bygninger, grøn omstilling og fortsat investering i det fremtidige erhvervsområde Kirstinehøj III.

Tårnby Kommune har i en årrække været klimakommune Plus og har forpligtet sig til at gennemføre tiltag, der sikrer overholdelse af Paris-målsætningen om CO²-neutralitet i 2050. I perioden 2024-27 afsættes samlet 60 mio. kr. til klima- og energi tiltag, svarende til 15 mio. kr. om året. Til den fortsatte udrulning af fjernvarme afsættes samlet set 36 mio. kr. i perioden.

Parterne vil i perioden 2024-27 investere i udviklingen af kommunens nye erhvervsområde, Kirstinehøj III. Der er tale om en stor investering. Parterne er enige om at denne investering vil tjene sig hjem og at en denne investering i kommunens erhvervsliv er til gavn for alle borgere.

Desuden afsættes der i den samlede periode 88 mio. kr., svarende til 22 mio. kr. årligt, til skolernes renovering, modernisering og IT for at fastholde moderne og indbydende skoler, som vores børn og unge kan trives i.

Endelig er parterne enige om at afsætte 60 mio. kr. i forhold til at gå i samarbejde med Københavns Kommune om opførelse og samdrift af en ny skøjtehal.

4. Skatten hæves med et procentpoint i 2024

Parterne er enige om, at udskrivningsprocenten hæves med et procentpoint og således udgør 24,1 % i 2024. Skatten er holdt i ro under covid-19 og inflationskrisen, hvilket har givet borgerne en hjælpende hånd i vanskelige tider. Men nu er konjunkturerne gunstige, ledigheden lavere end før kriserne og aktivitetsniveauet i lufthavnen og generelt i kommunen tilbage i høje omdrejninger. Derfor er tidspunktet rigtigt for en skattestigning, hvis vi skal fastholde velfærden uden at dræne vores kassebeholdning.

De andre kommuners udskrivningsprocenter for 2024 kendes aktuelt ikke, men med en udskrivningsprocent på 24,1 % i Tårnby Kommune forventes kommunens skatteniveau i 2024 at være blandt landets 6 laveste.

Parterne er enige om at følge Vurderingsstyrelsens niveauer for grundskyld og dækningsafgift, hvilket indebærer en isoleret indtægtsforbedring på 45 mio. kr. i 2024. Imidlertid gør forløbet om Vurderingsstyrelsens nye ejendomsvurderinger, at der ikke kan fæstes den helt store lid til disse beløb.

Endelig er der enighed om at vælge statsgaranti som budgetteringsmetode, hvorved der ikke sker efterregulering af udskrivningsgrundlag og tilskud- og udligningsbeløb.

Såfremt kommunerne under ét hæver skatten, udløser det såvel individuel som kollektiv sanktion. Det er alene den individuelle sanktion, der er indarbejdet i budgettet, idet kommunernes samlede skatteudskrivning ikke kendes på nuværende tidspunkt.

5. Nye initiativer

Penge til børn der venter på tandregulering

Tårnby Kommune indgår i et samarbejde med seks andre kommuner om tandregulering, som foretages centralt af Tandreguleringen I/S. Imidlertid er der opstået en uacceptabel lang venteliste til at komme i behandling, hvorfor de seks kommuner er blevet enige om at tilføre midler for at få reduceret ventetiden. Derfor tilføres Tandreguleringen I/S 4 mio. kr. i perioden 2024-27.

Yderligere 5 mio. kr. til rekruttering og fastholdelse

En af de helt store udfordringer er at skaffe kvalificeret og uddannet arbejdskraft – primært på de store velfærdsområder. For at kunne fastholde kvaliteten i de ydelser vi leverer til borgerne, kræver det, at vi kan tiltrække nye medarbejdere og fastholde de nuværende.

Vi er i konkurrence med andre kommuner og private om de fremtidige små ungdomsårgange og velfærdsuddannelserne døger med for få ansøgere. Vi skal kunne tilbyde et meningsfyldt arbejde med et godt arbejdsmiljø og et stærkt fagligt fællesskab. Men vi skal også kunne tilbyde en konkurrencedygtig løn.

I sidste års budgetaftale blev afsat 5 mio. kr. til et permanent lønløft og parterne er indstillet på at afsætte yderligere permanente lønmidler.

Således afsætter parterne yderligere 5 mio. kr. i 2024 for at sikre et permanent lønløft med særligt fokus på de steder, hvor udfordringerne med at rekruttere og fastholde medarbejdere er størst.

Direktionen fremlægger et forslag til udmøntning, som behandles i økonomiudvalget.

Eksterne undersøgelser af effektiviseringspotentialer

Parterne er enige om at afsætte 2 mio. kr. i 2024 til at få gennemført eksterne analyser med henblik på at afdække serviceniveauer og effektiviseringsmuligheder i organisationen med en målsætning om at tilvejebringe 25-30 mio. kr.

Aftalens samlede økonomi

Parterne er enige om en udskrivningsprocent på 24,1 i 2024. Grundskyld og dækningsafgiften er ved lov fastsat til hhv. 6 ‰ og 7½ ‰

Drifts- og anlægsudgifterne udgør hhv. 3.271 mio. kr. og 3.406 mio. kr. i 2024-25.

Parterne er enige om, at der i 2024 fastsættes et niveau for serviceudgifterne på 2.342 mio. kr. og et niveau for bruttoanlægsudgifterne på 133 mio. kr., hvoraf 128 er omfattet af den fastsatte anlægsrammen for 2024. Dermed overholder aftalen de fastsatte service- og anlægsrammer i økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2024.

I 2025 fastsættes med aftalen et service- og anlægsniveau på hhv. 2.432 mio. kr. og 131 mio. kr. De endelige rammer kendes først ifm. økonomiaftalen for 2025.

Parterne er ligeledes enige om, at der med aftalen budgetteres med et forbrug af likvide midler på samlet 44 mio. kr. i perioden 2024-25. Derved genskabes den økonomiske balance forventeligt i 2026.

Endelig er parterne enige om, at uforudsete forhold, som markant ændrer på aftalens præmisser, idet de indebærer overskridelser af service- og anlægsrammer eller væsentlig øget forbrug af likvide midler, kan føre til revision af aftalen.

Aftalen indgås med forbehold for den samlede økonomi for landets 98 kommuner.

Hovedoversigt i mio. kr. (løb. priser)	Budget 2024	Budget 2025	BO 2026	BO 2027
Drift- og anlæg	3.271	3.406	3.538	3.678
- heraf driftsudgifter	3.159	3.291	3.416	3.567
- heraf anlægsudgifter	133	131	140	129
- heraf anlægsindtægter	-3	0	0	0
- heraf finansielle poster	-17	-17	-18	-18
Indtægter	-3.262	-3.371	-3.541	-3.723
Forbrug likvide midler	9	35	-3	-46
Kassebeholdning	290	255	259	304

Note: Indeholdt i bruttoanlægsudgifterne er 4 mio. kr. LAR-projekterne på Gemmas Allé, som ikke indgår i KL's anlægsramme.

Tårnby den 20/9-2023

Allan S. Andersen
Borgmester
Socialdemokratiet

Winnie Sørensen
Socialistisk Folkeparti

Dorthe Hecht
Enhedslisten

Dennis W. Clausen
Venstre

Carsten Fuhr
Det Konservative Folkeparti

Ingelise Andersen
Radikale Venstre

Benny Bindslev
Danmarksdemokraterne

Liv Gam
Tårnby Listen